

Vyjádření představenstva ČAK k návrhu Otevřené advokacie na zrušení oprávnění představenstva Komory upravovat výši příspěvků na činnost Komory o míru inflace

Vyjádření

představenstva České advokátní komory k návrhu advokátů Lucie Hrdé, Aleny Kojzarové, Jany Krouman, Tomáše Nahodila, Markéty Selucké a Adély Šípové na přijetí usnesení 8. sněmu České advokátní komory ze dne 22. října 2021, jímž se mění usnesení sněmu České advokátní komory ze dne 8. listopadu 1999, kterým se schvaluje výše a splatnost příspěvku na činnost České advokátní komory, vyhlášené pod č. 4/1999 Věstníku České advokátní komory

Podle odůvodnění je účelem navržených změn zrušení inflační doložky, která umožňuje představenstvu upravovat výši příspěvku stanoveného sněmem o inflaci. Odůvodnění výslovně uvádí, že *„úprava tohoto příspěvku představenstvem dlouhodobě, opakovaně a fakticky nahrazuje rozhodování sněmu o samotné výši (základu) příspěvku a je jedinou příčinou jeho nominálního zvyšování. Protože se tak děje mimo sněmy, mají advokáti jen omezenou možnost se k tomu vyjádřit, diskutovat o tom, a především to ovlivnit svým hlasem, jak by mohli učinit na sněmu. Tento návrh proto ruší zmocnění představenstva do výše tohoto příspěvku jakkoli zasahovat a vrací sněmu tuto jeho výlučnou pravomoc, aby to byl napříště výlučně on, coby nejvyšší orgán svobodné a nezávislé advokacie, kdo bude advokátům ukládat povinnosti obdobné těm daňovým.“*

Představenstvo považuje nejprve za nutné upozornit na fakt, že úprava výše příspěvku o inflaci v uplynulých letech není pravomocí, kterou by si představenstvo svévolným způsobem přisvojilo či atrahovalo navzdory vůli advokátního stavu. Jde o pravomoc, kterou představenstvu svěřil sněm jakožto nejvyšší stavovský orgán. Jde tedy o vůli sněmu, jejímž cílem je vyrovnat příjmovou stránku Komory pro případ nárůstu inflace, aniž by se k tomu musel scházet sněm. V této souvislosti je potřeba uvést, že za celou dobu existence České advokátní komory (tj. za 31 let) představenstvo využilo této možnosti pouze dvakrát (sic!), takže nelze hovořit o nadužívání nebo pravidelném využívání tohoto sněmem zakotveného mechanismu.

Předkladatelé správně podotýkají, že např. správní a soudní poplatky také nejsou navázány na inflační doložku a udržují si hodnoty stanovené zákonodárcem. Díky tomu se však absolutní hodnota soudních a správních poplatků v průběhu doby propadá, a to v návaznosti na míru inflace i rostoucí výši průměrné mzdy v ČR (např. v roce 1999, kdy sněm naposledy stanovil výši příspěvku, činila průměrná mzda 12 658 Kč, zatímco v roce 2020 to bylo 35 611 Kč). Příjmy ze soudních a správních poplatků navíc nepředstavují pro stát existenční příjem, bez kterého by došlo k ohrožení jeho fungování – oproti tomu příjmy Komory z příspěvků advokátů na činnost Komory jsou prakticky jediným (a z hlediska rozpočtu kruciólním) příjmem, jehož případné navýšení o inflaci zachovává stabilitu hospodaření Komory. Nezapomínejme, že Komora je samosprávnou stavovskou organizací, která vykonává zákonem stanovenou působnost a nemůže své příjmy rozmnožovat podle vlastního uvážení např. o příjmy z podnikání.

Odstranění inflační doložky by tak vystavilo rozpočet Komory nepředvídatelným změnám českého národního hospodářství, kdy např. nelze odhadnout růst inflace v souvislosti s případnou hospodářskou krizí způsobenou dopady nemoci covid-19. Nicméně i bez dramaticky rostoucí inflace by se příjmy Komory díky odstranění inflační doložky postupně propadaly, neboť inflace jako taková se promítá např. do postupného růstu energií a služeb (např. cena elektrické energie stoupla od roku 1999 téměř trojnásobně).

Odstranění inflační doložky by se přitom dotklo činnosti jakéhokoli budoucího představenstva, tj. nikoli pouze toho, které bude zvoleno 8. sněmem, ale všech následujících představenstev. Mohly by tím být snadno ohroženy veškeré budoucí projekty těchto představenstev, neboť by v rozpočtu nemusely být dostatečné prostředky na jejich realizaci.

S ohledem na výše uvedené argumenty je představenstvo přesvědčeno, že rozhodnutí sněmu o zakotvení inflační doložky v roce 1999 bylo motivováno snahou o zajištění řádného fungování Komory v průběhu let, aniž by bylo potřeba výši příspěvku na činnost Komory měnit usnesením sněmu.